

med Støv og skadelige Luftarter, som ikke kunne andet end i Længden virke skadelig ind paa Børnenes Helbred. Ser man paa Ulykkestilfældene inden for Arbejderne's Kreds, viser det sig, at omkring 8 pCt. af dem falde paa Børn under 14 Aar. Ogsaa i moralsk Henseende kan Børnearbejde have skadelige Følger. Det er ikke altid heldigt, at Børn beskæftiges i Fabrikker, paa Værksteder eller paa andre Arbejdspladser sammen med de voksne Arbejdere. Børnene se, høre og lære der mange Ting, som de langt hellere maa være helt ukendte med, og der er Steder, hvor Børn arbejde, som det forekommer mig, at det ligefrem er Samfundets Pligt at holde dem borte fra. Vi have derfor i Lovforslagets § 2 nævnt adskillige Virkefelter, hvor det slet ikke skal være tilladt at anvende Børn under 14 Aar, saaledes paa Beværtningssteder, hvor man nu har Børn, der gaa til Haande. Jeg anser dette for i høj Grad uheldigt for deres moralske Opdragelse. Hvad siger man f. Eks. til, at der er Drengene, som staa den halve Nat og rejse Kegler for Mennesker, der ere i høj Grad lystige og overstadige. Det forekommer mig ikke at være en passende og heldig Beskæftigelse for Børn, og det er det heller ikke, naar smaa Piger, Piger, der ikke ere konfirmerede, optræde som Figurantinder paa Teatrene, f. Eks. sidste Sommer paa Morskabsteatret, hvor smaa Piger skulde forestille Sommerfugle og medvirke den halve Nat. Det er et Omraade, hvor Lovgivningsmagten har en Pligt til at gribe ind for at beskytte disse Børn mod de Fristelser og Farer, som et saadant Arbejde uundgaelig medfører. Det kan endvidere ikke nægtes, at det Arbejde, der kræves af Børn, i mange Tilfælde lægger Hindringer i Vejen for Børnenes Undervisning. Et Barn, der har været i Arbejde seks, syv Timer fra tidlig Morgen og først kommer i Skole Kl. 1, er alt andet end oplagt til at kunne nyde Undervisningen eller faa det rette Udbytte af den. Der er jo kommet hele Virksomheder frem, der ikke alene drives ved Børn, men ligefrem ere baserede paa Børnearbejde, saaledes Mælkeforsyningen her i Kjøbenhavn. Tidligere var den ordnet paa en anden Maade, idet den væsentlig foregik gennem smaa handlende eller ved, at Landmændene selv bragte deres Mælk herind. Nu er Forholdet helt forandret, idet store Kapitalistselskaber have overtaget hele denne Virksomhed og driver den ved Hjælp af Børnearbejde. Jeg skal i Korthed anføre, hvorledes et saadant Barn, der er

ansat ved Mælkeforsyningen, er stillet. Det skal op Kl. 4 om Morgenen og begiver sig til sit Arbejdssted, derpaa følger det Vognen omkring i Byen, farter Trappe op og Trappe ned og er saaledes i uafbrudt Virksomhed uden Spise- eller Hviletid til Kl. 12 eller 12 $\frac{1}{2}$, ja undertiden til over 1. Saa slipper Kusken ham løs et eller andet Sted i Byen, og saa styrter han af Sted til sin Skole, mange Gange for at komme et Kvarter eller en halv Time for sent. Han møder saa overtræt, snavset og aldeles uforberedt til Skolens Gerning. Lærerne klage ynkelig herover og sige, at det jo er umuligt at komme nogen Vej med saadant et Barn. Det hænder ofte, at Lærerne eller Lærerinderne maa lade disse Børn sidde og sove paa Skolen en Times Tid, for at de kunne hvile sig ud og blive nogenlunde oplagte til Skolens Gerning. Naar Børnearbejdet bliver misbrugt i den Grad, forekommer det mig, at det er en Opgave for Lovgivningsmagten at værne de Børn, der ikke ere i Stand til at værne sig selv. Jeg skal tillade mig at citere nogle Udtalelser af bekendte Skolemænd. Med den ærede Formands Tilladelse vil jeg tillade mig at oplæse, hvad en Inspektør ved en af Nørrebro's Skoler siger om disse Mælkedrenge's Arbejde. Han udtaler: „Efter en Arbejdstid fra Kl. 4 Morgen til Kl. 12 eller 12 $\frac{1}{2}$ Middag, ofte i Regn og Rusk, Trappe op og Trappe ned, slipper Kusken Børnene, tit i fjerntliggende Bydele, for at de overasede, uden ordentlig Mad, beskidte, uden i mindste Maade at have kunnet forberede sig, kunne naa Skolen $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Time for sent. Her falde de som Regel i Søvn, eller hvis dette forhindres, døse de søvndrukne Tiden hen uden hverken at høre eller se.“ Det forekommer mig, at efter en Skildring af den Art af Folk, der ere fuldt inde i Forholdene, maa der være en alvorlig Opfordring til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse. Kjøbenhavns Kommune ofrer aarlig over 2 Mill. Kr. paa sit Skolevæsen, men naar Arbejdsforholdene ere saaledes for Børnene, kan det ikke undgaas, at disse Penge i mange Tilfælde er givne daarlig ud, ja rent spildte. Man faar ikke noget Udbytte af Pengene, naar det er tilladt at udbytte Børnene saaledes, som det nu sker. Jeg skal nævne en anden Mislighed ved det meget Børnearbejde, nemlig den, at Børn faa med Penge at gøre. Det er disse Mælkedrenge, der have Kunderne, kende Kunderne, det er dem, der sælge Mælken og modtage Pengene af Forbrugerne. Det gøres gældende, at disse